

Νέα και ανακοινώσεις

Προλογικό σημείωμα

**Σταματίνα Γαννακούρου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νομικής Σχολής
Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου**

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) αποτελεί ευκαιρία ή κατάρα για την ανθρωπότητα; Το ερώτημα αυτό απασχολεί όλο και περισσότερους διαπρεπείς διανοούμενους που εφράζουν την ανησυχία τους για τον κίνδυνο υποταγής του ανθρώπινου εγκεφάλου και των γνωστικών του διαδικασιών σε μια ανεξέλεγκτη αυτονόμηση των «ευφύων μηχανών». Η ραγδαία ανάπτυξη της παραγωγικής ΤΝ με την εμφάνιση νέων γλωσσικών μοντέλων (όπως το πολυσυζητημένο ChatGPT), που μπορούν να διεξάγουν προηγμένη συζήτηση με τους χρήστες χωρίς έλεγχο και δυνατότητα επαλήθευσης των πηγών από τις οποίες αντλούν τις πληροφορίες τους αλλά και του τρόπου μέσω του οποίου καταλήγουν σε συγκεκριμένη απάντηση, γεννούν πολλά ερωτήματα. Μήπως, εν τέλει, η ΤΝ προάγει μεν την ανθρώπινη γνώση αλλά όχι την ικανότητα κατανόησης και αντίληψης, όπως υποστήριζαν πρόσφατα (24.2.23) στην Wall Street Journal ο π. υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Henry Kissinger, ο π. διευθύνων σύμβουλος της Google, Eric Schmidt, και ο πρόεδρος της Σχολής Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του MIT, Daniel Huttenlocher; Αναμφίβολα μπορεί να θολώνει την πραγματικότητα, διευκολύνοντας την παραπληροφόρηση, τη διάδοση ανακριβών δεδομένων και τη διάχυση ψευδο-επιστημονικών, μεροληπτικών ιδεών και προκαταλήψεων που δυνητικά οδηγούν σε κοινωνική χειραγώγηση των πολιτών, επηρεάζοντας τη λήψη αποφάσεων και τη δημοκρατική λειτουργία των κοινωνιών μας. Πρέπει, άραγε, ο άνθρωπος να εμπιστευτεί την απονομή της δικαιοσύνης σε συστήματα μηχανικής μάθησης; Μπορούμε και πώς να αναπτύξουμε δίκαιους αλγόριθμους που θα συνδυάζουν δικαιοσύνη και ισότητα; Πώς θα ευθυγραμμίσουμε την ΤΝ με τις ανθρωπίνες αξίες και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ποιος ο ρόλος του δικαίου στην επίτευξη αυτού του στόχου; Και, τέλος, πού πρέπει να προσανατολιστεί η νομική ρύθμιση της ΤΝ σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο στο εγγύς μέλλον;

Στα παραπάνω ερωτήματα, μεταξύ άλλων, απαντούν οι ειδικοί και συγγραφείς πρόσφατων βιβλίων για το θέμα, Λίλιαν Μήτρου, Βασίλης Καρκατζούνης, Σπύρος Τάσσης, Απόστολος Βόρρας και Κωνσταντίνος Κουρούπης, σε δύο εξαιρετικά ενδιαφέρουσες και μεστές συζητήσεις με προπτυχιακές φοιτήτριες της Νομικής Σχολής του ΕΠΚ που κοσμούν τη συντακτική ομάδα του περιοδικού μας. Τους ευχαριστούμε τόσο για την ανταπόκριση στην πρόσκληση όσο και γιατί μάς έδωσαν σημαντική τροφή για σκέψη και περαιτέρω προβληματισμό.

Παράλληλα, το τεύχος αυτό φιλοξενεί επίκαιρα άρθρα για τις αλλαγές του ελληνικού δικαίου της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας, τις νομολογιακές εξελίξεις σχετικά με την αντιμετώπιση της ποινικής ρήτηρας στο ελληνικό αστικό δίκαιο, τις διαφαινόμενες εξελίξεις για τον περιορισμό των εξουσιών του Γενικού Εισαγγελέα στην Κύπρο και τον ρόλο της διεθνούς αστυνομικής συνεργασίας στην αντιμετώπιση του υπερεθνικού οργανωμένου εγκλήματος.

Με ιδιαίτερη συγκίνηση αποχαιρετούμε την επί τρία έτη βοηθό της συντακτικής ομάδας, Νίκη Καραγιάννη. Η Νίκη αποφοιτά φέτος από τη Νομική Σχολή του ΕΠΚ, έχοντας συμβάλει με την αξιοσύνη, την προθυμία και τα ταλέντα της στην ποιοτική αναβάθμιση του ΕΝΘΑ. Της ευχόμαστε, τώρα που θα βγει στον επαγγελματικό στίβο, να διατηρήσει την εξωστρέφεια, τη φιλομάθεια και την επιστημονική περιέργεια που τη χαρακτήριζαν.

Αγαπητοί αναγνώστες, καλή ανάγνωση!